

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

Факультет української філології, іноземних мов та соціальних комунікацій
Кафедра перекладу, прикладної та загальної лінгвістики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри

« _____ » _____ 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “Управління термінологією”

Рівень вищої освіти: перший (магістр)

Галузь знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Спеціальність: В 11 Філологія

Освітня програма: «Філологія (германські мови та літератури (переклад, англійська та німецька мови включно))»

Освітня кваліфікація: Магістр філології за спеціалізацією 035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»

Форма навчання: денна

2025– 2026 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни “Управління термінологією” розроблена на основі освітньої програми «Філологія (германські мови та літератури (переклад, англійська та німецька мови включно))», навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня магістр за спеціальністю В 11 Філологія

Розробники: Бондаренко К.Л., кандидат філологічних наук, доцент

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри

Протокол від « ____ » _____ 2025 року № ____

Завідувач кафедри _____

(прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

Робоча програма навчальної дисципліни “Управління термінологією” для студентів спеціальності В 11 Філологія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. – ЦДПУ імені В. Винниченка, 2025. – 15 с.

© Бондаренко К.Л., 2025 рік

© ЦДПУ імені В. Винниченка, 2025 рік

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	Нормативна	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання _____ (назва)	Спеціальність: В 11 Філологія	Рік підготовки	
		1-й	-й
Семестр			
1-й		-й	
Загальна кількість годин – 90	Освітня програма: «Філологія (германські мови та літератури (переклад, англійська та німецька мови включно))»	Лекції	
		год.	год.
Практичні, семінарські			
36 год.		год.	
Лабораторні			
год.		год.	
Самостійна робота			
54 год.		год.	
Індивідуальні завдання:			
год.			
Вид контролю:			
екзамен		Екзамен/ залік	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента –	Рівень вищої освіти: Другий (магістерський)		

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування у здобувачів навичок ефективного управління термінологією, включаючи опис, нормування, гармонізацію та автоматизовану обробку термінологічних систем з використанням спеціалізованих програмних засобів і корпусних технологій.

Завдання курсу:

ознайомити студентів з базовими поняттями термінологічної діяльності;
розвинути навички критичного аналізу термінології та її адаптації до потреб замовників;
сформувати компетентності у використанні міжнародних стандартів термінологічної роботи;
навчити застосовувати технології та інструменти для автоматизованого видобування термінів.
забезпечити практику створення та управління багатомовними термінологічними базами для перекладацьких і локалізаційних проєктів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі *компетентності*:

здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;

навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;

здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

1.3. Очікувані програмні результати навчання:

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти вмітять:
застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності;
використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1.

Тема 1. Вступ до управління термінологією (базові поняття і принципи)

Визначення сутності та об'єкта управління термінологією. Розгляд базових понять: термін, поняття, спеціалізований дискурс. Аналіз категорій користувачів термінології та їхніх професійних потреб. Обґрунтування значущості термінології для професійної діяльності. Огляд інтернет-ресурсів та технологій, присвячених термінологічній діяльності.

Тема 2. Гармонізація термінології, міжнародні стандарти термінологічної діяльності

Гармонізація термінології як процес забезпечення узгодженості термінів між різними мовами та галузями знань. Роль міжнародних і національних стандартів у термінологічній діяльності (ISO, ДСТУ). Термінологія в умовах євроінтеграційних процесів України. Використання термінології різних галузей та спеціалізованих дискурсів у багатомовному контексті. Практика адаптації та уніфікації термінів у перекладі нормативних документів.

Тема 3. Терміносистема: поняття, визначення, системність, єдність термінології

Терміносистема як впорядкована сукупність термінів певної предметної сфери. Взаємозв'язок між терміном і поняттям; відмінність між терміном і загальноживаним словом. Принципи системності та єдності термінології. Види відношень між термінами (родо-видові, частково-цілісні, асоціативні). Значення терміносистеми для забезпечення точності комунікації у науці, техніці та професійних практиках.

Тема 4. Терміни в різних галузях, жанрах і мовах

Відмінність між термінами та словами, критерії віднесення до термінів. Типи термінів (моно- та багатокомпонентні, загальнонаукові, вузькоспеціальні). Особливості термінів у різних предметних галузях та сферах знання. Варіативність термінів у професійних жанрах (наукові статті, стандарти, законодавчі акти, інструкції тощо). Міжмовні відповідники термінів. Огляд сучасних теорій у термінології та підходів до опису варіативності термінів.

Розділ 2.

Тема 1. Управління термінологією як складова виробничого процесу перекладу та локалізації

Структурування термінологічної статті; категорії даних; стандарт TBX (TermBase eXchange Standard); онлайн- та офлайн-інструменти для роботи з термінологічними базами: termbases.eu, SDL MultiTerm.

Тема 2. Корпуси текстів як джерело фахової термінології. Методи й інструменти видобування термінології.

Створення корпусів; формування списків кандидатів у терміни; аналіз уживання термінів у конкордансі (сортування, колокації); профілі вживання термінів (word sketches); видобування ключових слів і термінів; онлайн-інструменти для терміновидобування; лінгвістично обґрунтовані та статистичні підходи; показники ключовості (keyness) та єдності терміносполук (unithood); термінологічні граматики; методи видобування дефініцій: шаблонні та на основі машинного навчання.

Тема 3. Представлення термінографічної інформації в автоматизованих системах управління термінологією

Сутність і функції автоматизованих систем управління термінологією. Принципи організації термінографічної інформації у базах даних. Категорії даних у термінологічних записах

(визначення, граматична інформація, контексти, приклади вживання, посилання, ілюстративний матеріал). Стандарт TBX (TermBase eXchange Standard) та його роль у забезпеченні сумісності термінологічних ресурсів. Огляд сучасних інструментів для роботи з термінобазами: *termbases.eu*, *SDL MultiTerm*, *memoQ*, інші професійні системи. Особливості представлення багатомовної термінографічної інформації для перекладацьких і локалізаційних проєктів. Практика створення та інтеграції термінобаз у CAT-інструментах.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь ог о	у тому числі					усь го	у тому числі				
		л	п	ла б.	інд .	СР С		л	п	ла б.	інд. .	СР С
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1												
Тема 1. Вступ до управління термінологією (базові поняття і принципи) <i>Визначення сутності та об'єкта управління термінологією. Розгляд базових понять: термін, поняття, спеціалізований дискурс. Аналіз категорій користувачів термінології та їхніх професійних потреб. Обґрунтування значущості термінології для професійної діяльності. Огляд інтернет-ресурсів та технологій, присвячених термінологічній діяльності.</i>			4									
Тема 2. Гармонізація термінології, міжнародні стандарти термінологічної діяльності <i>Гармонізація термінології як процес забезпечення узгодженості термінів між різними мовами та галузями знань. Роль міжнародних і національних стандартів у термінологічній діяльності (ISO, ДСТУ). Термінологія в умовах євроінтеграційних процесів України. Використання термінології різних галузей та спеціалізованих дискурсів у багатомовному контексті.</i>			4									

<i>Практика адаптації та уніфікації термінів у перекладі нормативних документів.</i>											
Тема 3. Терміносистема: поняття, визначення, системність, єдність термінології <i>Терміносистема як впорядкована сукупність термінів певної предметної сфери. Взаємозв'язок між терміном і поняттям; відмінність між терміном і загальноживаним словом. Принципи системності та єдності термінології. Види відношень між термінами (родо-видові, частково-цілісні, асоціативні). Значення терміносистеми для забезпечення точності комунікації у науці, техніці та професійних практиках.</i>			6								
Тема 4. Терміни в різних галузях, жанрах і мовах <i>Відмінність між термінами та словами, критерії віднесення до термінів. Типи термінів (моно- та багатокомпонентні, загальнонаукові, вузькоспеціальні). Особливості термінів у різних предметних галузях та сферах знання. Варіативність термінів у професійних жанрах (наукові статті, стандарти, законодавчі акти, інструкції тощо). Міжмовні відповідники термінів. Огляд сучасних теорій у термінології та підходів до опису варіативності термінів.</i>			4								
<i>Разом за Розділом 1</i>			18			20					
Розділ 2											
Тема 1. Управління термінологією як складова виробничого процесу перекладу та локалізації <i>Структурування термінологічної статті; категорії даних; стандарт TBX (TermBase eXchange)</i>			4								

Standard); онлайн- та офлайн-інструменти для роботи з термінологічними базами: <i>termbases.eu</i> , <i>SDL MultiTerm</i> .											
Тема 2. Корпуси текстів як джерело фахової термінології. Методи й інструменти видобування термінології. Створення корпусів; формування списків кандидатів у терміни; аналіз уживання термінів у конкордансі (сортування, колокації); профілі вживання термінів (<i>word sketches</i>); видобування ключових слів і термінів; онлайн-інструменти для терміновидобування; лінгвістично обґрунтовані та статистичні підходи; показники ключовості (<i>keyness</i>) та єдності терміносполук (<i>unithood</i>); термінологічні граматики; методи видобування дефініцій: шаблонні та на основі машинного навчання.		10									
Тема 3. Представлення термінографічної інформації в автоматизованих системах управління термінологією Сутність і функції автоматизованих систем управління термінологією. Принципи організації термінографічної інформації у базах даних. Категорії даних у термінологічних записах (визначення, граматична інформація, контексти, приклади вживання, посилання, ілюстративний матеріал). Стандарт <i>TBX (TermBase eXchange Standard)</i> та його роль у забезпеченні сумісності термінологічних ресурсів. Огляд сучасних інструментів для роботи з термінобазами: <i>termbases.eu</i> , <i>SDL MultiTerm</i> , <i>тетоQ</i> , інші професійні системи. Особливості представлення	38	4			34						

багатомовної термінографічної інформації для перекладацьких і локалізаційних проєктів. Практика створення та інтеграції термінобаз у CAT-інструментах.												
Разом за Розділом 2			18			54						
Усього годин			36									
ІНДЗ												
ІНДЗ			-			-			-	-	-	
Усього годин												

4. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Теми лекційних занять

4.1.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин

4.1.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
	Разом	

4.2. Теми семінарських (практичних) занять

4.2.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до управління термінологією (базові поняття і принципи) Визначення сутності та об'єкта управління термінологією. Розгляд базових понять: термін, поняття, спеціалізований дискурс. Аналіз категорій користувачів термінології та їхніх професійних потреб. Обґрунтування значущості термінології для професійної діяльності. Огляд інтернет-ресурсів та технологій, присвячених термінологічній діяльності.	4
2	Гармонізація термінології, міжнародні стандарти термінологічної діяльності Гармонізація термінології як процес забезпечення узгодженості термінів між різними мовами та галузями знань. Роль міжнародних і національних стандартів у термінологічній діяльності (ISO, ДСТУ). Термінологія в умовах євроінтеграційних процесів України. Використання термінології різних галузей та спеціалізованих дискурсів у багатомовному контексті. Практика адаптації та уніфікації	4

	<i>термінів у перекладі нормативних документів</i>	
3	Терміносистема: поняття, визначення, системність, єдність термінології <i>Терміносистема як впорядкована сукупність термінів певної предметної сфери. Взаємозв'язок між терміном і поняттям; відмінність між терміном і загальноповжитим словом. Принципи системності та єдності термінології. Види відношень між термінами (родо-видові, частково-цілісні, асоціативні). Значення терміносистеми для забезпечення точності комунікації у науці, техніці та професійних практиках.</i>	6
4	Терміни в різних галузях, жанрах і мовах <i>Відмінність між термінами та словами, критерії віднесення до термінів. Типи термінів (моно- та багатокомпонентні, загальнонаукові, вузькоспеціальні). Особливості термінів у різних предметних галузях та сферах знання. Варіативність термінів у професійних жанрах (наукові статті, стандарти, законодавчі акти, інструкції тощо). Міжмовні відповідники термінів. Огляд сучасних теорій у термінології та підходів до опису варіативності термінів.</i>	8
5	Управління термінологією як складова виробничого процесу перекладу та локалізації <i>Структурування термінологічної статті; категорії даних; стандарт TBX (TermBase eXchange Standard); онлайн- та офлайн-інструменти для роботи з термінологічними базами: <i>termbases.eu</i>, <i>SDL MultiTerm</i></i>	8
6	Корпуси текстів як джерело фахової термінології. Методи й інструменти видобування термінології. <i>Створення корпусів; формування списків кандидатів у терміни; аналіз уживання термінів у конкордансі (сортування, колокації); профілі вживання термінів (<i>word sketches</i>); видобування ключових слів і термінів; онлайн-інструменти для терміновидобування; лінгвістично обґрунтовані та статистичні підходи; показники ключовості (<i>keyness</i>) та єдності терміносполук (<i>unithood</i>); термінологічні граматики; методи видобування дефініцій: шаблонні та на основі машинного навчання.</i>	4
7	Тема 3. Представлення термінографічної інформації в автоматизованих системах управління термінологією <i>Сутність і функції автоматизованих систем управління термінологією. Принципи організації термінографічної інформації у базах даних. Категорії даних у термінологічних записах (визначення, граматична інформація, контексти, приклади вживання, посилання, ілюстративний матеріал). Стандарт TBX (TermBase eXchange Standard) та його роль у забезпеченні сумісності термінологічних ресурсів. Огляд сучасних інструментів для роботи з термінобазами: <i>termbases.eu</i>, <i>SDL MultiTerm</i>, <i>тетоQ</i>, інші професійні системи. Особливості представлення багатомовної термінографічної інформації в умовах перекладацьких і локалізаційних проєктів. Практика створення та інтеграції термінобаз у CAT-інструментах.</i>	6
	<i>Разом</i>	36

4.2.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		

2		
		Разом

4.3. Теми лабораторних занять

4.3.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
		Разом

4.3.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
		Разом

4.4. Завдання для самостійної роботи

4.4.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Створення власної термінологічної бази у професійному середовищі для управління термінологією. Реєстрація на платформі, що забезпечує інструменти для створення та підтримки термінологічних ресурсів. Вибір галузі або предметної сфери. Визначення робочих мов термінобази. Проектування структури термінобази. Розробка попередньої моделі структури статей. Уточнення ЦА і елементів, які є необхідними для цільової аудиторії (науковців, студентів, практиків, широкої публіки): дефініції; приклади контекстуального вживання; граматичні характеристики; відповідники; додаткові пояснення, символи чи формули; зовнішні посилання на ресурси.	20
2.	Збір джерел термінології (вебсайти, фахова література, стандарти, глосарії). Створення термінологічної бази на платформі <i>termbases.eu</i> (визначення властивостей). Наповнення бази (не менше 10 термінологічних статей). Підсумковий звіт, що включає: характеристику обраного домену, опис структури термінобази та відповідність потребам користувачів, зразок термінологічної статті, посилання на створену базу, опис джерел, методів роботи, труднощів і шляхів їхнього подолання, додаткові спостереження.	34
		Разом
		54

4.4.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
		Разом

4.5. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

4.6. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни “Управління термінологією” передбачено комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяє розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця, з урахуванням індивідуальних особливостей учасників освітнього процесу.

З метою формування професійних компетентностей широко впроваджуються інноваційні методи навчання. Це – комп’ютерна підтримка освітнього процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, мозковий штурм, ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань, кейс-метод, проєктний метод тощо).

За джерелами знань на заняттях використовуються словесні (розповідь, бесіда, лекція) та практичні методи.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються проблемно-інформаційний, проєктно-пошуковий, дослідницький методи.

Із метою забезпечення максимального засвоєння студентами матеріалу курсу використовуються наступні методи навчання:

- 1) Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:
 - словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція);
 - наочні (презентація, демонстрування);
 - практичні методи (вправи; практичні завдання).
- 2) Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:
 - метод проблемного викладу матеріалу;
 - моделювання життєвих ситуацій;
 - мозковий штурм;
 - метод опори на життєвий досвід;
 - навчальної дискусії.
- 3) Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:
 - усного контролю;
 - письмового контролю;
 - самоконтролю та взаємоконтролю.

4.7. Засоби діагностики результатів навчання здобувачів освіти. Порядок та критерії виставлення балів

Контрольні заходи здійснюються з дотриманням вимог об’єктивності, індивідуального підходу, системності, всебічності.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: наскрізні проєкти; презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

Поточний контроль.

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певної частини учбового матеріалу, рівня сформованості навичок, умінь самостійно опрацювати навчальний матеріал, здатності осмислити зміст теми (0-5 балів).

5 балів – студент демонструє повне розуміння теоретичних положень курсу (термін, терміносистема, стандарти ISO/ДСТУ, методи гармонізації, принципи корпусної лінгвістики, структурування термінологічної статті). Практичні завдання виконані без помилок: робота з термінологічними базами (MultiTerm, termbases.eu), видобування термінів (Sketch Engine, WebBootCat), аналіз колокацій і дефініцій. Результати оформлені коректно й логічно. У дискусії студент активний, наводить приклади з автентичних джерел, аргументує висновки.

4 бали – основні поняття курсу засвоєні добре, проте є дрібні неточності у визначеннях (наприклад, плутанина між системними і випадковими зв’язками термінів чи неповне розуміння ТВХ). Практичні завдання виконані з окремими помилками, але результати придатні для подальшого використання. Участь у дискусії вибіркова, приклади обмежені, аргументація не завжди послідовна.

3 бали – знання теоретичного матеріалу фрагментарні: студент орієнтується у базових поняттях, але не розрізняє методи видобування термінів, має труднощі з побудовою терміносистем чи з інтерпретацією колокацій. Практичні завдання виконані частково або з кількома суттєвими помилками (наприклад, неправильний експорт бази чи некоректний пошук у корпусі). Участь у дискусії пасивна, аргументація поверхова.

2 бали – розуміння теоретичних положень дуже обмежене: студент не може пояснити стандарти термінологічної роботи, не розрізняє категорії даних у термінологічному записі, плутається у базових поняттях. Практичні завдання виконані формально або з численними помилками (наприклад, невірно налаштована термінобаза чи некоректно зібраний корпус). Участь в обговоренні майже відсутня.

1 бал – студент виявляє поверхневі знання курсу, теоретичні положення відтворює хаотично, практичні завдання фактично не виконані або повністю неправильні. Участь у дискусії відсутня.

0 балів – студент не засвоїв матеріал, завдання не виконав, активності немає.

Критерії оцінювання проєкту зі створення двомовної термінологічної бази (20 балів)

Вибір і характеристика галузі (0–3 бали)

3 бали – сфера чітко визначена, обґрунтована актуальність, описані користувачі.

2 бали – сфера визначена, але без належного обґрунтування або опису користувачів.

1 бал – вибір галузі випадковий, без пояснень.

0 балів – галузь не визначена.

Структура термінобази (0–4 бали)

4 бали – логічна, повна структура, всі необхідні поля (визначення, приклади, граматики, переклади, додаткові відомості).

3 бали – структура переважно логічна, бракує окремих полів.

2 бали – структура спрощена, відсутні кілька важливих елементів.

1 бал – структура хаотична, містить лише мінімальні дані.

0 балів – структури фактично немає.

Збір і використання джерел (0–3 бали)

3 бали – використані кілька авторитетних джерел (словники, корпуси, стандарти), дані оброблені коректно.

2 бали – 1–2 джерела, частково релевантні, обробка неповна.

1 бал – джерела обмежені або випадкові.

0 балів – джерела відсутні.

Якість термінологічних статей (0–6 балів)

6 балів – усі статті повні, правильні відповідники, чіткі дефініції, приклади релевантні.

4–5 балів – більшість статей якісні, але є кілька неточностей або відсутні приклади.

2–3 бали – значна частина статей поверхова, із помилками чи неповними полями.

1 бал – статті хаотичні, відсутні ключові елементи (переклади, визначення).

0 балів – статті не створені.

Презентація та звіт (0–4 бали)

4 бали – звіт структурований, містить приклад статті, опис труднощів, посилання на базу.

3 бали – звіт загалом коректний, але бракує 1 елемента (наприклад, опису труднощів).

2 бали – звіт неповний, поверховий.

1 бал – звіт мінімальний, без прикладів і посилань.

0 балів – звіт відсутній.

4.8. Перелік програмових питань для самоконтролю:

1. Що таке управління термінологією та які його основні завдання?
2. У яких сферах здійснюється застосування термінологічного менеджменту?
3. Як співвідносяться поняття «термін», «поняття» та «терміносистема»?
4. Які функції виконує терміносистема у науковій та професійній комунікації?

5. Які чинники зумовлюють необхідність гармонізації термінології в Україні в умовах євроінтеграції?
6. У чому полягає різниця між уніфікацією та гармонізацією термінології?
7. Які міжнародні стандарти регулюють термінологічну діяльність?
8. Які організації займаються розробкою стандартів у сфері термінології?
9. Які структурні елементи має термінологічна стаття?
10. Які атрибути найчастіше додаються до терміностатті?
11. Як забезпечується безперервність виробничого процесу в термінологічному менеджменті?
12. Які методи контролю якості термінології використовуються у виробничих процесах?
13. Як організовується зворотний зв'язок з користувачами термінологічних ресурсів?
14. Які критерії забезпечують репрезентативність корпусу?
15. Як досягається баланс корпусного матеріалу?
16. Які методи застосовуються для ідентифікації термінів у текстах?
17. Які принципи лежать в основі автоматичного видобування термінів?
18. Які переваги й обмеження мають корпусні інструменти у видобуванні термінів?
19. Які основні принципи організації термінографічної інформації в автоматизованих системах управління термінологією?
20. Як автоматизовані системи сприяють підвищенню якості перекладацьких і локалізаційних процесів?

4.9. Схема нарахування балів, які отримують студенти

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальне завдання							Сума
Розділ 1		Розділ 2			Проект (СР)		
T1	T2	T3	T4	T1		T2	T3
10	10	15	10	10	10	15	100
20							

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73	задовільно	
60-63		
35-59	незадовільно	незараховано
1-34	незадовільно	незараховано

5. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

5.1. Рекомендована література

Основна

1. Bondarenko, K., & Balan, S. (2022). Military terms in the modern war films: translation issues. *Scientific Collection «InterConf+»*, 27(133), 189–206.
2. Бондаренко, К. Л., & Бондаренко, О. С. (2025). Видобування термінології з корпусів фахових текстів та постредагування машинного перекладу в командно-орієнтованому навчанні перекладачів та локалізаторів відповідно до компетентнісної рамки ЕМТ. *Проблеми гуманітарних наук. Серія «Філологія»*, 62.

3. Бондаренко, К. Л., & Булгакова, К. В. (2024). Варіативність термінології програмного забезпечення в контексті локалізації. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки*, 211, 14–19. <https://doi.org/10.32782/2522-4077-2024-211-2>
4. Бондаренко, К. Л., & Булгакова, К. В. (2024). Розвиток української ІТ-термінології в процесі локалізації (на прикладі поштових клієнтів Microsoft Office Outlook та Google Gmail). *Наукові записки. Серія: Філологічні науки*, 210, 58–65. <https://doi.org/10.32782/2522-4077-2024-210-8>
5. Бондаренко, К. Л., Бурлака, В. С., & Бузінова, В. А. (2022). Математична термінологія у британських та українських шкільних підручниках. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки*, 203, 13–20.
6. Бондаренко, О. (2019). Метафоричні терміни сфери інформаційних технологій: до питання перекладу українською мовою. *Наукові записки [ЦДПУ імені В. Винниченка]. Серія: Філологічні науки*, 175, 694–698.
7. Бондаренко, О. С., & Бондаренко, К. Л. (2025). Корпусні та ШІ-технології управління термінологією в локалізаційних проєктах. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки*, 212, 63–69. <https://doi.org/10.32782/2522-4077-2025-212-9>
8. Dagan, I., & Church, K. (1994). Termight: Identifying and translating technical terminology. *Proceedings of the Fourth Conference on Applied Natural Language Processing*. Association for Computational Linguistics.
9. ДСТУ 1.1:2001. *Національна стандартизація. Стандартизація та суміжні види діяльності. Терміни та визначення основних понять*. К.: Держстандарт України, 2001.
10. ДСТУ 3966:2009. *Термінологічна робота. Засади і правила розроблення стандартів на терміни та визначення понять*. К.: Держспоживстандарт України, 2009.
11. ДСТУ ISO 1087-1:2007. *Термінологічна робота. Словник термінів. Частина 1. Теорія та використання (ISO 1087-1:2000, IDT)*. К.: Держспоживстандарт України, 2007.
12. Гінзбург, М. (2009). Щодо посилань на нормативно-правові акти та інші нормативні документи загальнодержавного значення. *Стандартизація. Сертифікація. Якість*, 4, 31–36.
13. Гінзбург, М. Д. (2016). Європейські правила технічного регулювання і стандартизації та поступове запровадження їх в Україні. *Стандартизація. Сертифікація. Якість*, 2, 7–18.
14. Гінзбург, М. Д., Овчаренко, Л. Л., & Ключень, А. М. (2015). Щодо концептуальних засад приймання іноземних документів зі стандартизації як національних нормативних документів України. *Стандартизація. Сертифікація. Якість*, 3, 3–11.
15. Інституційна структура з письмового перекладу актів права ЄС [Відео]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=VkbqBvLtnj4&t=574s>
16. ISO 704:2009. *Terminology work – Principles and methods*. Geneva: ISO.
17. ISO 10241-1:2011. *Terminological entries in standards – Part 1: General requirements and examples of presentation*. Geneva: ISO.

18. ISO 10241-2:2012. *Terminological entries in standards – Part 2: Adoption of standardized terminological entries*. Geneva: ISO.
19. ISO/IEC Directives, Part 2. (2011). *Rules for the structure and drafting of international standards* (6th ed.). Geneva: ISO/IEC.
20. Kilgarriff, A., et al. (2004). The Sketch Engine. *Information Technology*, 105, 116.
21. Кочерга, О. (2018). Термін, його народжування і життя у фаховій та загальній мові. *Літня школа перекладу* [Відео]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=FP50ZCAsC9w>
22. Manning, C., & Schütze, H. (1999). *Collocations*. In *Foundations of Natural Language Processing* (pp. 141–180). MIT Press. <https://nlp.stanford.edu/fsnlp/promo/colloc.pdf>
23. Patry, A., & Langlais, P. (2005). Corpus-based terminology extraction. *Proceedings of the 7th International Conference on Terminology and Knowledge Engineering*.
24. Pavel, S., & Nolet, D. (n.d.). *Handbook of terminology* (Adapted into English by Christine Leonhardt). [s.l.]: [s.n.].
25. Принципи правничої англійської мови та термінології в ЄС [Відео]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=kxPpqzZBwzw>
26. Рицар, Б. (2001). Стандартизація української термінології та її гармонізація з міжнародною – головний чинник утвердження державності України. *Стандартизація. Сертифікація. Якість*, 1, 30–32.
27. Sciano, F., & Velardi, P. (2007). Termextractor: A web application to learn the shared terminology of emergent web communities. In *Enterprise Interoperability II* (pp. 287–290). Springer London.
28. Тур, О. М. (2018). *Документознавча термінологія: проблеми уніфікації та стандартизації: монографія*. Кременчук: ПП Щербатих.
29. Vintar, Š. (2010). Bilingual term recognition revisited: The bag-of-equivalents term alignment approach and its evaluation. *Terminology*, 16(2), 141–158.

5.2. Методичне забезпечення

Робоча програма та силабус навчальної дисципліни

RWS. (2022–2025). *SDL Trados Studio – Learning and Certification Portal*. Retrieved from <https://www.rws.com/partners/learning/>

Mining and Managing Multilingual Terminology <https://learn.digiling.eu/course/view.php?id=4>

5.3. Інформаційні ресурси

1. Association4U. (н.д.). *Association4U Documentary* [Відео]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=THsTA1d_IJo
2. Five Filters. (н.д.). *Term Extraction: A Free Term Extraction Web Service*. <https://fivefilters.org/term-extraction/>

3. Літня школа перекладу. (н.д.). *Літня школа перекладу* [Канал YouTube]. YouTube. <https://www.youtube.com/@%D0%9B%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8F%D1%88%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%B0%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D1%83>
4. NaCTeM. (н.д.). *Termine: A Free Term Extractor*. National Centre for Text Mining. <https://www.nactem.ac.uk/software/termine/>
5. RWS. (н.д.). *Trados Studio*. <https://www.rws.com/localization/products/trados-studio/>
6. Sketch Engine. (н.д.). *OneClick Terms (19 languages)*. <https://www.sketchengine.eu/oneclick-terms>
7. Translating for Europe. (н.д.). *Translating for Europe* [Канал YouTube]. YouTube. <https://www.youtube.com/TranslatingforEurope>

6. ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Політика щодо академічної доброчесності формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», з урахуванням норм Положення «Про академічну свободу та академічну доброчесність в Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка» (затверджене вченою радою, протокол № 2 від 30.09.2019; №10 від 07.02.2022; №7 від 05.02.2024; №13 від 28.04.2025).

Примітки:

1. *Робоча програма навчальної дисципліни є нормативним документом закладу вищої освіти і містить виклад конкретного змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та їх обсяг, визначає форми та засоби поточного і підсумкового контролю.*

2. *Розробляється викладачем. Робоча програма навчальної дисципліни розглядається на засіданні кафедри і затверджується завідувачем кафедри.*

3. *Формат бланка – А4 (210×297 мм).*